

SPRÁVA O STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY V ROKU 2015

Vážení čitatelia,

držíte v rukách publikáciu, ktorá prináša informácie a zistenia o životnom prostredí Slovenskej republiky za rok 2015. Nadväzuje na systém pravidelných ročných hodnotení v súlade so **zákonom č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí**. Jej **cieľom** je posúdiť **kvalitu** životného prostredia nielen v uvedenom roku, ale aj z pohľadu dlhodobejšieho časového vývoja. Publikácia zároveň hodnotí pokrok v smerovaní slovenského hospodárstva na ceste prechodu na hospodárstvo s prívlastkom „**zelené**“ – t. j. hospodárstvo, ktoré znižuje negatívne dosahy na životné prostredie a snaží sa efektívne využívať prírodné zdroje, znižovať materiálovú a energetickú náročnosť.

Posun hospodárstva týmto smerom je v súlade s výzvami, ktoré stoja pred členskými štátmi Európskej únie – transformácia na **nízkouhlíkové, obehové hospodárstvo** podporované výskumom, inováciami, zavádzaním nových environmentálne priaznivých technológií a v neposlednom rade aj zmenou spotrebiteľského správania sa verejnosti.

Životné prostredie svojím charakterom patrí medzi oblasti, v ktorých je neodmysliteľná **medzinárodná spolupráca**. Na jeho ochranu nepostačujú len opatrenia lokálneho charakteru. Krajiny sú navzájom previazané prostredníctvom rôznych sociálnych, ako aj ekonomických väzieb s dosahmi na životné prostredie. Narastá **globálna** súťaž o zdroje a zároveň sa čoraz výraznejšou mierou prejavujú dôsledky globálnych javov, akými sú najmä zmena klímy a úbytok biodiverzity. Tento vývoj ovplyvňuje a aj v nasledujúcich desaťročiach bude ovplyvňovať i situáciu na Slovensku.

Z tohto dôvodu bola **do Správy o stave životného prostredia Slovenskej republiky za rok 2015** zaradená samostatná kapitola **Globálne megatrendy a implikácie pre Slovenskú republiku**. Kapitola hodnotí, ako jedenásť hlavných globálnych megatrendov definovaných Európskou environmentálnou agentúrou ovplyvňuje situáciu na Slovensku. Na druhej strane zároveň popisuje, ako Slovensko prispieva svojimi aktivitami k týmto globálnym megatrendom.

Taktiež sa snaží priniesť informácie o očakávaných ekonomických, sociálnych a environmentálnych zmenách, ktoré sa v budúcnosti v súvislosti s uvedenými megatrendmi očakávajú.

Ako som už uviedol, jeden z najvýznamnejších problémov našej planéty v súčasnosti je **zmena klímy** s jej negatívnymi dosahmi na prírodné prostredie a ľudstvo ako také. Rok 2015 však vstúpi do histórie ako rok, v ktorom svet v Paríži prijal **prelomovú globálnu dohodu o ochrane klímy**. Jej prijatím štáty Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy deklarovali, že sú pripravené uskutočniť kroky vedúce k obmedzeniu rastu globálnej teploty do konca storočia maximálne o 2 °C a podľa možnosti k priblíženiu sa k hodnote 1,5 °C v porovnaní s predindustriálnym obdobím. Významným úspechom Slovenska v pozícii **predsedníckej krajiny v Rade Európskej únie** bola ratifikácia **Parížskej dohody** na úrovni Európskej únie, čím sa podarilo splniť jeden z hlavných cieľov nášho polročného predsedníctva.

Ďalší významný medzník v čase predsedníctva, ktorý by som rád spomenul, bola konferencia **T2gE – Prechod na zelené hospodárstvo** s viac ako 500 účastníkmi z 32 krajín. Príspevky, ktoré na tejto konferencii odzneli, a aj následná diskusia potvrdili požiadavky prijímania ďalších politických, strategických a koncepčných opatrení a riešení. Som veľmi rád, že náš návrh naštartovať touto konferenciou tzv. **Bratislavský proces pre zelenú ekonomiku** podpory platformy pre spoluprácu, výmenu skúseností a informácií subjektov podieľajúcich sa na rozvoji spoločnosti sa stretol s pozitívnym ohlasom na úrovni Európskej únie.

Závazok vlády plne podporovať hospodársky, spoločenský a environmentálny rozvoj je deklarovaný v **Programovom vyhlásení vlády Slovenskej republiky na roky 2016 – 2020**. Dovoľte mi vysloviť presvedčenie, že jeho realizáciou sa podarí pokračovať v dosiahnutých pozitívnych výsledkoch starostlivosti o životné prostredie, ako aj riešiť oblasti, v ktorých zatiaľ nemôžeme byť s dosiahnutými výsledkami spokojní, a prispieť tak k zlepšovaniu životného prostredia na národnej i globálnej úrovni.

Ing. László Sólymos
Minister životného prostredia Slovenskej republiky